

Képzeltbeli teremtmények irányítása Linuxszal

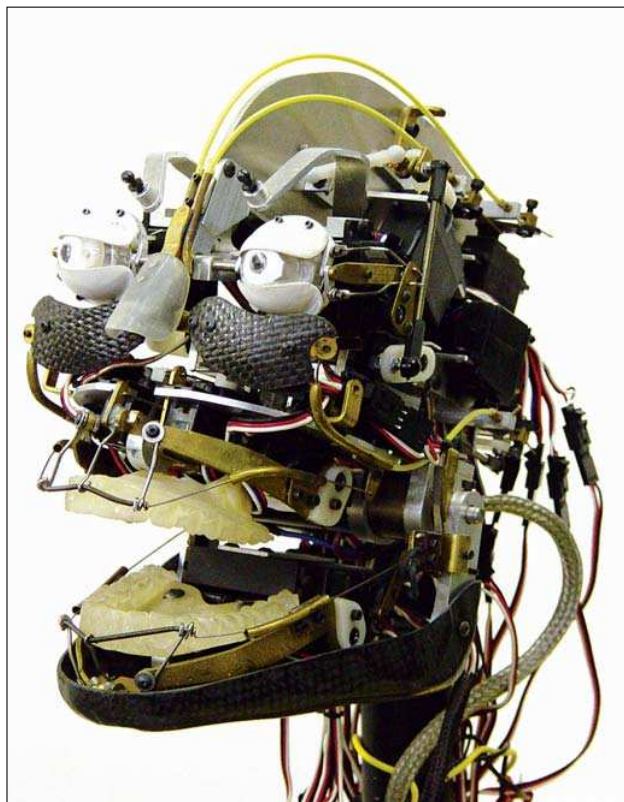
Vajon hogyan képes a beágyazott Linux kielégíteni a The Jim Henson Company robotjainak és számítógépes 3D-modelljeinek sokszínű, valós idejű igényeit?

A Jim Henson Company képzeltbeli karakterek megalkotójaként vált ismertté. Az egyszerűbb karakterek, mint a Muppet Show tagjai, nem igényelnek csúcs-szintű műszaki eszköztárat, de a robotok – legyen szó akár kiségeről, akár sárkányról, nem is beszélve a 3D-s számítógépes grafikával életre hívott teremtményekről – már igen. Előben, valós időben kell mozgatni őket, így látszólag kapcsolatba léphetnek a valódi színészekkel és filmre vehetők – csak-hogy ehhez különleges műszaki kihívásoknak kell megfelelni. *Jim Henson* eredeti célkitűzéseinek egyike az volt, hogy minden karaktert egy ember irányíthasson, ami így sokkal szabadabban viselkedhet, letisztultabb személyiséget kaphat; ezeket a célokat sokkal nehezebb elérni, ha egy-egy karakterrel többen dolgoznak. Bámulatos, hogy amikor végre sikerül életre kelteni egy ilyen karaktert, mindenki elfeledkezhet róla, hogy ki vagy mi irányítja valójában, és teljes természetességgel lépnek vele kapcsolatba. A színészek és nézők úgy kezdenek el beszélgetni egy kutyaival, békával vagy hóemberrel, mintha ő is ember lenne. A szervomotorok az 1980-as évek elején terjedtek el a robotokban, ám a növekvő számú szervorobot irányítása egyre nehezebbé vált, így számítógépes vezérlést kezdtek el fejleszteni. Az elmúlt 15 év alatt a Jim Henson Creature Shop vezérlőrendszerek nemzedékeit fejlesztette ki, köztük olyat is, ami 1992-ben elnyerte a Technical Achievement Academy Award díjat. A legújabb Henson Performance Control System (HPCS) a korábbi rendszerekből a legjobb jellemzőket vette át, miközben az összes elérhető új számítástechnikai megoldást is magába olvasztja – így került képbe a Linux is.

A rendszer fejlesztése *Jeff Forbes* számítástechnikai-elektronikai igazgató vezetésével kezdődött 1998 elején. Az elképzelés az volt, hogy egy általános felépítésű rendszer a cég minden igényt ki tudná elégíteni. *Steve Rosenbluth* ekkor csatlakozott a tervezethez vezérlőrendszer-fejlesztőként, *Michael Babcock* pedig a multimédiás programozásért felelt. Igényeink azonban egyre sokrétűbbek lettek, és egyedül a Linux volt képes arra, hogy változásaitak különösebb gond nélkül kövesse. A rendszernek kétféle hátteret, világot is támogatnia kellett: a robotizált bábokat és a számítógépes grafikát. A karakterek tehát valódi robotbábok, illetve poligonokból és képpontokból felépülő virtuális modellek is lehetnek. A két világ külön-külön, de akár együtt is kezelhető.

Miután az egy bábuhoz tartozó programok a helyükre kerültek, akár a területen teljesen kezdők is néhány óra alatt begyakorolhatják a robotbábok irányítását. A beviteli eszközök kezelése a zenéléshez hasonlítható. A báb kezelője egy idő után eljut egy pontra, amikor már nincs tudatában annak, hogy pontosan mit is tesz – egyszerűen csak csinálja.

A Henson beviteli eszközök nem mozgásrögzítő megoldások. A mozgásrögzítés egyrészt csak a kezelő követésére képes, másrészt jellemzően nem programozható. A mozgásrögzítésnél a kezelőnek – avagy a színésznek – például a karját közvetlenül a karakter karjának feleltetik meg, a térdét a térdének és így tovább. A kezelő ezeket a megféleltetéseket nem módosíthatja és

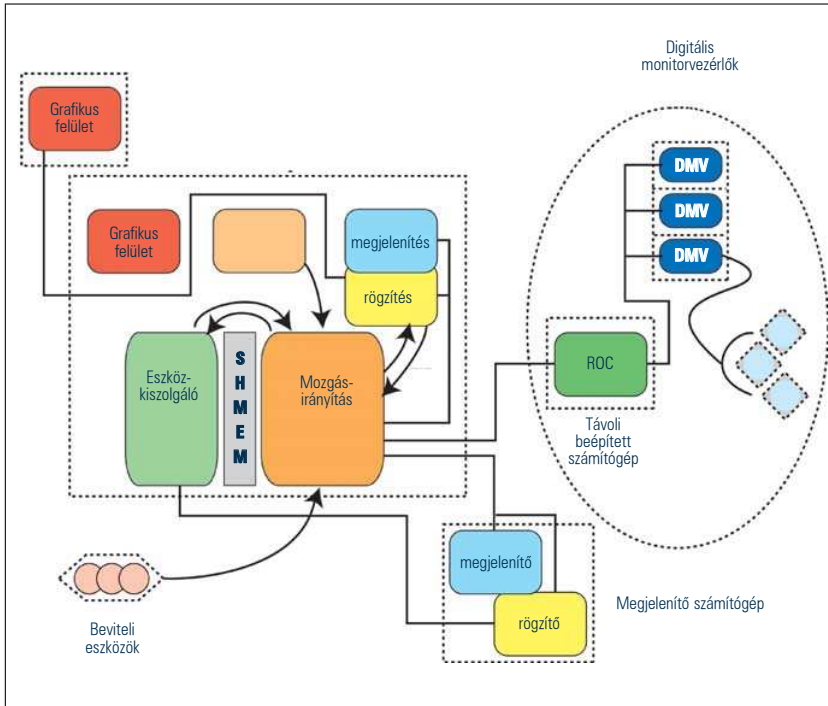

Egy jellegzetes robotbáb feje szervomotorokkal és gépkarokkal

nem bővítheti. A Henson beviteli rendszere viszont nem közvetlen megfeleltetést végez, és a felhasználó által újraprogramozható. A beviteli eszközök elvont értelmezést is támogassanak például lehetséges, hogy a művész mutatójának a mozgása a teremtmény egész arckifejezését a barátságosból arányosan a gúnyosba viszi át. A kezelő emellett könnyedén átprogramozhatja a karakter mozgását, akár jelenetek közben is. Mozgásrögzítéssel elég nehéz lenne például egy nyolckarú polipot eljátszani, ezzel a vezérlőrendszerrel viszont semmi gondot nem okoz.

A vezérlő számítógép és a mozgásmotor

A rendszer lelke az RTLinuxot futtató vezérlő számítógép, amely a mozgásokkal kapcsolatos adatok feldolgozását és a robotokhoz való elosztását végzi. A vezérlő-számítógépen futó, a mozgásokat egyesítő algoritmust megvalósító folyamatot mozgásmotornak nevezzük, ezt Steve Rosenbluth írta C++ nyelven. A kezelők mozdulatait jeledők továbbítják a mozgásmotornak, és ez vezérli a hálózatba kapcsolt bábokat. A mozgásmotor az élő adatokat különféle algoritmusokkal dolgozza fel, és kiszámítja a gépkarok végleges helyzetét. A gépkarok úgymond a bábok izmai, a robotizált bábokban lehetnek elektromechanikus vagy hidraulikus szervomotorok, a számítógép-

A PCS/HDPS rendszer vázlata

gépes karakterben pedig a poligonháló alakváltoztatásait kell elvégezni. A mozgás egyesítési viszonyok alkalmazásából módosíthatók; lehetnek egy-több és több-egy jellegűek, az összetettebb keveréseket pedig felsőbb szinten lehet végrehajtani. Az olyan fizikai hatások, mint a nehézkedés vagy a simítások, akkor adhatók hozzá a mozgásadatokhoz, amikor a mozgásmotor feldolgozza őket.

Az eszköz-kiszolgáló

A mozgáskeverő algoritmusokat az eszköz-kiszolgálónak nevezett folyamat által rendelkezésre bocsátott programok biztosítják. Az eszköz-kiszolgáló közvetlen hozzáféréssel rendelkezik a megosztott memóriában található objektumokhoz és adatcsomagokhoz, és létrehozza a kapcsolatot az élő mozgásadatok és a mozgásmotor által rajtuk futtatott algoritmusok között. Tervezését Michael Babcock végezte, és mint neve is utal rá, egy olyan aszinkron kiszolgálóról van szó, ami a vele grafikus felületen érintkező ügyfelekkel létesít kapcsolatot.

A grafikus felhasználói felület

A grafikus felület egy „nem túl vékony” ügyfél, ami egy foglalat (socket) keresztül csatlakozik az eszköz-kiszolgálóhoz. A Michael Babcock által írt jelenlegi alkalmazás GTKmm alapú, és a Robert McNally tanácsadó által tervezett magas szintű felületterv alapján készült. A kiszolgálómódú felépítés lehetővé teszi, hogy a műszaki munkatársak vagy a bábkezelők a grafikus felületből akár több példányt is futtassanak. A forgatások idején előfordul, hogy a műszaki munkatársak különféle kiegészítő tevékenységekkel segítik a bábkezelőket – a hálózati felületnek hála ezt úgy tehetik meg, hogy közben nem kell másokat a rendszerből kirúgni. A grafikus felület és az eszköz-kiszolgáló egyedi protokollt használva tartja a kapcsolatot egymással. Annak lehetősége, hogy egy műszaki munkatárs a vezérlőrendszert távolról felügyelje, különösen fontos számunkra, hiszen a forgatások a világon bárhol lehetnek; a The Creature

Shopban lévő támogatási személyzet mégis teljes hozzáféréssel rendelkezik, így el tudja háritani a hibákat, illetve egyéb jellegű segítséget tud nyújtani. Amint az ábrán is látható, a vezérlőrendszer mozgásmotor mögötti-alatti része módosulhat. A robotok vezérlését beágyazott processzorral rendelkező, távoli helyszíni számítógépekkel is el tudjuk végezni, a 3D-s számítógépes modellek életre keltése pedig egy „nézegető” háttérrendszerrel történik.

A távoli helyszíni számítógép

A mozgásmotor minden képkockánál kap egy pillanatképet az analóg-digitális átalakítótól a fizikai beviteli eszközök állapotáról, a karakter beállításai alapján lefuttatja a mozgáskeverő algoritmusokat, majd az adatokat átadja a távoli helyszíni számítógépes ügyfeleknek.

Esetünkben a távoli helyszíni számítógépek DR DOS-t futtató beágyazott PC-k voltak. Steve Rosenbluth félig-meddig objektumközpontú C-kódot írt a távoli helyszíni gépekhez. A programozás során mindvégig szem előtt kellett tartania, hogy a kód gyorsasága és megbízhatósága

alapvető fontosságú. A távoli helyszíni számítógépek protokollja lehetővé teszi, hogy egy összeköttetést – ami jelenleg egy RS-232 kapcsolat – több eszköz is használjon. A meglehetősen idősnek számító kapcsolattípus ugyan nem éppen korszerű eszköz, ám ezt a legkönnyebb üvegszál, rézkábel vagy rádiós összeköttetés felett használni. Az RS-232 valós idejű felület előre megjósolható jelekkel és késleltetésekkel, és nekünk erre van szükségünk. Ha egy robot vezetékekkel rendelkezik, akkor üvegszál, egyéb esetben rádiós összeköttetés felett továbbítjuk az RS-232-jeleket.

Nézegetők

A számítógépes grafikai nézegető az a programmodul, ami a számítógépes modelleket leképezi és megjeleníti a képernyőn. Az ábrán szereplő nézegető lehet a számítógépes grafikai modellezőcsomagok és játékok motorjaiból álló gyűjtemény tagjainak egyike, ha elég gyorsan le tud képezni egy élő OpenGL-környezetet. A Henson Company háza táján Hal Bertram elektronikai részlegvezető a London Creature Shopban az 1990-es évek elején honosította meg a számítógépes karakterek készítését. Mostanában bizonyos PC alapú grafikai alkalmazásokat – Discrete 3D Studio Max, Side Effects Houdini, Kaydara Filmbox és Alias/Wavefront Maya – használunk, amelyekhez Michael Babcock készítette az irányítástechnikai beépülő modult. Az, ami a vezérlésben egy gépkar, a számítógépes grafika világában egy skaláris csatorna adata, amely a 3D-poligonháló alakváltozását vagy módosulását írja le. A vezérlő-számítógép mozgásmotorja felől UDP-protokoll feletti kapcsolaton keresztül élő mozgásadatok kerülnek a nézegetőbe. A nézegetők a mozgásmotor nézőpontjából távoli helyszíni számítógépként viselkednek, legalábbis ugyanazt a protokollt használják. Kétféle processzoros AMD Athlon gépekkel körülbelül 100 képkocka/másodperc frissítést sikerült elérnünk, ami ugyanabban a jelenetben akár több karakter mozgását is lehetővé teszi. Jeff Christie karakterfejlesztési műszaki igazgató egy 3D-modellbe-

állítás tökéletesítésével segített gyors, élethű megjelenést kicsalni a számítógépes grafikái modellekből – így vált teljessé a kép. A nézegető egyidejűleg több mozgásmotorral is kapcsolatot tud tartani, tehát egy olyan helyszínen, ahol több karakter is található, mindegyikük saját vezérlőrendszerrel és kezelővel rendelkezhet, akár egy hálózati játékban.

A felvevő

A mozgások és hangok rögzítését és visszajátszását egy nem-lineáris multimédia-szerkesztő, a Michael Babcock által fejlesztett felvevő végzi. Az eszköz felépítését Michael és Steve dolgozták ki, és egy többszálú, a mozgásmotorral UDP-kapcsolatot tartó folyamatból áll. A felvevő a mozgásmotorral összhangban dolgozik, kimenetét ugyanis egy távoli helyszíni ügyfélgépnek adja át, illetve a tárolt adatok visszasugárzását is elvégzi a mozgásmotor felé, ami továbbítja őket a többi távoli helyszíni ügyfélgépnek. A hálózati szervezés lehetővé teszi, hogy minden folyamat – a többi zavarása nélkül – saját időzítéssel, be- és kiviteli jellemzőkkel rendelkezzen, ahogy az eszközkiszolgáló-mozgásmotor kapcsolatnál ezt láttuk.

Mivel a felvett mozgások élőben rendezhetők és visszajátszhatók, a művész egy-egy jelenetet úgy állíthat össze, mintha többsávú hangfelvételt készítené. Ez különösen a szájmogás összhangba hozatalát igénylő helyzetekben hasznos, ahol a karakter ajkának mozgását más időpontban is ki lehet dolgozni, majd vissza lehet játszani, miközben a művész a bábu egyéb részeit élőben irányítja.

Dan Helfman egy hangfelvevő résszel járult hozzá az SDL-hez, a felvevőben használt nyílt forrású multimédia API-hoz.

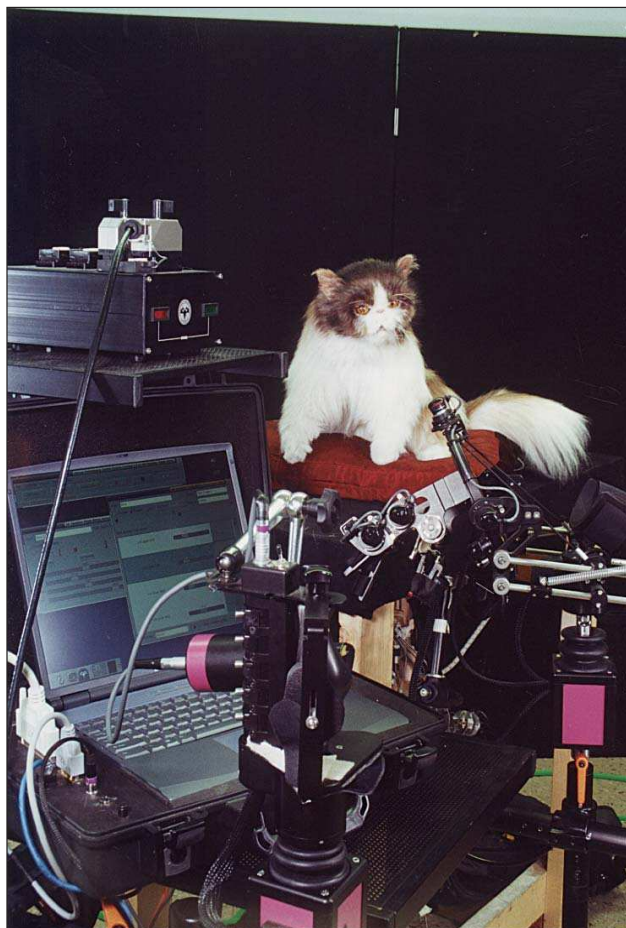
A kapcsolatkezelő és a bábuügyfelek

A mozgásmotor kapcsolatkezelő modulja végzi a hálózati szórását és a távoli helyszíni ügyfelekkel való kapcsolattartást, legyen szó bármilyen hálózati kapcsolatról vagy megvalósításról. Így egy-egy művész egy karakternek akár több megvalósítását is vezérelheti. Előfordul például, hogy egy robotmacska és annak számítógépes modellje egyszerre mozog. Míg a karakter testét és arcát veszi a kamera, a számítógép mozgatja a száját, és a két képet azonnal össze is lehet vágni. Minden megtestesülés tehát azt végzi, amire a leginkább alkalmas. A valódi „lény” összetett megvilágítása, fizikája és a számítógépes szájmogás az utólagos feldolgozás során, a film véglegesítése előtt tovább finomítható. Az élő előnézet lehetővé teszi, hogy a rendező a bábok mozgatását közvetlenül irányítsa, a színészek pedig bábúsaikkal kapcsolatba léphetnek.

Feldolgozás

A mozgásmotor, az eszközkiszolgáló, a grafikus felület és a felvevő feladatkörei élesen elkülönülnek egymástól. Mivel a bonyolult multimédiás és hálózati modulok olyan programmegoldásokat igényelnek, amelyek kedvezőtlenül hathatnak a feldolgozás ütemezésére és üzembiztonságára, Steve Rosenbluth és *Tim McGill* olyan rendszert hozott létre, amely egyfajta falat képez a mozgásmotor körül. A cél az volt, hogy a mozgásmotor a lehető legegyszerűbb legyen, így folyamatos működését a lehető legkevésbé veszélyeztessék. Az eszközkiszolgáló – amelynek nagyra és bonyolultulra hízása valószínűsíthető – ezzel szemben leállhat vagy újraindulhat, ez azonban nem befolyásolja a mozgásmotor működését. A grafikus felület szintén szükség szerint indítható és állítható le, ez sem az eszközkiszolgáló, sem a mozgásmotor, sem a felvevő működését nem érinti. Ennek érdekében a rendszer folyamatmodulokból épül fel, amelyek Unix IPC-hívásokkal és

hálózaton keresztül tartják egymással a kapcsolatot. Az eszközkiszolgáló és a mozgásmotor egy közös, megosztott System V memóriablokkal rendelkezik, így a legfontosabb adatobjektumok módosítása haladéktalanul elvégezhető. Az ütemezés szempontjából létfonosságú üzeneteiket két FIFO-n keresztül továbbítják. A mozgásmotor és a felvevő az adatokat UDP hálózati foglalatok használatával, adatfolyamok révén valós időben továbbítja egymásnak. A mozgásmotort az egyik legfontosabb elem, meghibásodása kellemetlen következményekkel járhat. Ha forgatás közben következik be a leállítás, a

PCS összeállítás robotizált bábok irányításához, a bemeneti vezérlés és a grafikus felületet futtató hordozható vezérlőszámítógép

költségek óránként több ezer dollárra rúghatnak. A filmipar másik jellegzetessége, hogy a színészek és a segítők közeli kapcsolatban lehetnek a gépi karakterekkel. Elég érdekes lenne, ha egy robotkutya addig harapná valamelyik színészt, míg a műszaki munkatárs be nem jelentkezik, és újra nem indítja a megfelelő programot. Ez az, amiért a grafikus felület és az egyéb nélkülözhető részek kikerültek a mozgásmotor kódjából. Mivel rendkívül kényes körülmények között dolgozunk, a Linux üzembiztos működése fontos előnyt jelent számunkra. A független folyamatokból felépülő rendszer tette lehetővé azt is, hogy a fejlesztést és kipróbálást egyéni programozók modulonként, a saját területükre összpontosítva végezzék. Így alkalmat kaptak arra, hogy biztonságosan használjanak egyedi, sokszor élvonalbeli programozási megoldásokat, amelyek más moduloknál esetleg szükségtelenek vagy oda nem illőnek bizonyultak volna.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

Ütemezés és időzítés

Az egyes összetevők időzítési követelményei változóak. A mozgásmotort pontosan 60 Hz-es gyakorisággal kell meghívni, hogy a robotok mozgása egyenletes legyen. Ha a motoroknak kiküldött helyzetleíró adatok időtartományban ingadoznak, hirtelen gyorsulások jelennek meg bennük, és a robotlányek karjai remegni kezdenek. Mindenképpen szerettük volna a legnagyobb pontosságot elérni a mozgásmotor 60 Hz-es meghívásában, ám ez csak harmadszori nekifutásra jött össze. Először időzített, programozott megszakításokat használtunk, a mozgásmotort a megszakítást kezelő alkalmazásként hívtuk meg. Emellett POSIX.1b SCHED_FIFO elsőbbségi sorrend-meghatározást használtunk, hogy miután a futása megkezdődött, a rendszermag ütemezője ne vegye el az erőforrásokat a mozgásmotortól. Így a mozgásmotor felhasználói szinten, és ami még fontosabb, hibakeresőben is remekül futott. A hasonló riasztáskezelők viszont két szempontból hátrányosak:

1. Időzítésük akár több időosztásnnyit is ingadozhat, ha a rendszermag ütemezője terhelt.
2. Ütemezésük a rendszermag időzítési egységeitől függ, ezért pontosan nem jósolható meg.

A rendszermagokat tehát újrafordítottuk, hogy növeljük a rendszermag időzítési egységeinek a számát, ezt az utóbbit két okból kifolyólag szerettük volna: a mozgásmotor futtatásának időzítését közelíteni akartuk a 60 Hz-es értékhez, illetve biztosak akartunk lenni abban, hogy a kisebb fontosságú vezérlő-folyamatok újraütemezése gyakrabban történik meg, így jobban követni tudják a mozgásmotor állapotváltozásait.

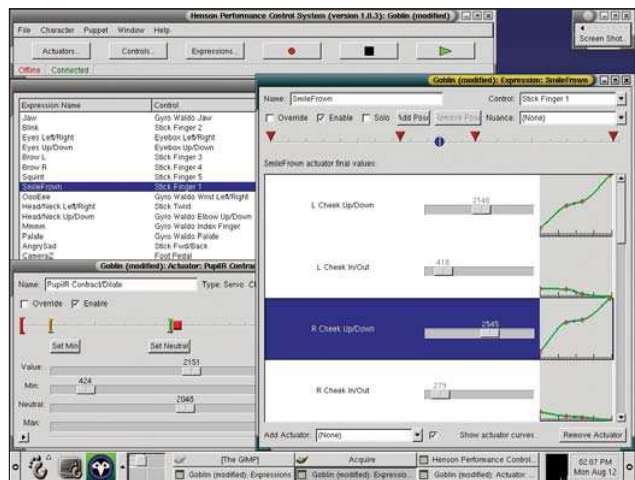
Második próbálkozásként RTLinux alatt egy szigorúan valós idejű, periodikus futású szálát hoztunk létre 60 Hz-es órajellel. Az RTLinux területen futó szál körülbelül három nagyságrenddel pontosabb időzítéssel futott. Ezt a szálát szigorúan valós idejű időzítőnek kereszteltük el – ő adja az ütemet. Amikor szóhoz jut, egy RTLinux FIFO vezetékbe RTLinux területről egy jelzőt helyez el, amelynek megérkezésekor a felhasználói területen futó, a FIFO által megakasztott mozgásmotor feléled. Ugyan a mozgásmotor meghívása továbbra is a Linux-rendszer feladata, ezzel a megközelítéssel a vártnál pontosabb eredményt sikerült elérni, ugyanis a be- és kiviteli műveletek nagyobb fontosságúak a rendszermag számára, mint a jelzők kezelése. A FIFO alapú megoldás átlagos késleltetése – ha más, a rendszert leterhelő program nem futott – 40 µsec alatt volt, tehát a mozgásmotor meghívásának gyakorisága a processzor időzítői által lehetővé tett mértékben megközelítette a 60 Hz-es értéket.

Nagyobb terhelés esetén a rendszermag nem feltétlenül indítja el időben a mozgásmotort, a rendszer tehát nem szigorúan vett, előre tervezhető módon valós idejű, habár éles környezetben, munka közben is remekül működött. Egy kétprocesszoros Athlon alaplappal fenntartható a mozgásmotor meghívásának pontossága, miközben elfut rajta a grafikus felület, az eszközkiszolgáló és a folyamatosan OpenGL-színhelyeket leképező nézegető!

Harmadik és egyben utolsó próbálkozásként egy olyan RTLinux-bővítésnek az elkészítésével bíztuk meg az FSMLabst, amely lehetővé tette a felhasználói területen futó Linux-folyamatok előre kiszámítható ütemezését. A PSC-nek nevezett rendszer révén képesek leszünk arra, hogy egyfajta ugrást hajtunk végre az RTLinux rendszeres időközönként futó szálából a felhasználói területre, ahol a mozgásmotor fut, majd a műveletsor az RTLinux területre való visszalépéssel fejeződik be. A szerződés egy pontja értelmében a forráskód RTLinux-csomagként, nyílt forrással bárki számára elérhető.

Bábkezelő munkában a HDPS digitális bábállomásán

Képernyőkép a HDPS grafikus felületéről

Beviteli eszközök

A vezérlőrendszerben használt beviteli eszközök könnyű és rugalmas használatra tervezett lineáris potencióméterekből állnak össze. Kialakításuknál az elsődleges szempont a bábkezelők által megkívánt mozgások előállításának megkönnyítése volt. Elainte nagyra törő terveink voltak: az egész rendszert egy linuxos hordozható gépen akartuk futtatni, amit könnyedén a forgasok helyszínére lehetett volna vinni. Csak akkor kezdtünk el 19"-os, állványra szerelt vezérlőrendszereket építeni, amikor CGI-megbízásokat teljesítettünk.

A hordozható gépek kapcsán a legnagyobb gond az volt, hogy 64 analóg csatornát kellett bevezetni egyetlen gépbe. Nem volt megfelelő A/D-átalakító illesztőprogram, így Steve Rosenbluth írt egyet a Computer Boards DAS16s/16 típusához. Még ma sincs olyan PCMCIA A/D-átalakító kártya, amely 16 csatornánál többel bírna, ezért Steve egy külső, analóg multiplexert is tervezett. A multiplexert minden képkockánál (16,6 ms) mind a négy bankon végig kellett kapcsolni – ezt a feladatot az RTLinuxra bíztuk, amit az 20 µm alatti pontossággal, előre kiszámítható módon végzett el.

Ugyan alacsony szintű A/D-átalakítóhoz dicső dolog illesztőprogramot írni, mi jobban is fel tudtuk volna használni kutatási-fejlesztési erőforrásainkat. 2000-ben örömmel értesültünk arról, hogy a United Electronics Industries Linux és RTLinux

Álvtányra szerelt HDPS összeállítás háromdimenziós, számítógépes karakterekhez – látható a kézi vezérlés, a grafikus felület és a nézegető

illesztőprogramot is kínált PCI-felületre csatlakozó Powerdaq A/D-átalakító kártyáihoz. 64 csatornás PD2-MF-64-333/16L kártyájuk kifogástalanul működött, és igényeinket az illesztőprogram fejlesztésekor az UEI figyelembe is vette.

Robotvezérlő eszközök

Ugyan mindvégig készen kapható termékeket igyekeztünk használni, a különleges igényeinknek megfelelő eszközöket nekünk kellett megterveznünk. A legtöbb gyártó által „kicsinek” gondolt dolgok egyszerűen nem férnek el például egy robothórcsóg belsejében.

A digitális motorvezérlő (Digital Motor Controller) egy nagyjából két postai bélyeget kitevő méretű eszköz, a robotizált bábok vezérlésének kulcsfontosságú eleme. PWM- (Pulse With Modulation) jelek kútszájait juttatja el a motorokhoz a robot belsejében. *Glenn Muravsky* segítségével Steve egy egylapkás, a Texas Instruments 320LF2406 motorvezérlő DSP-jére épülő gépet tervezett. A lapkában található párhuzamosságnak hála olyan dolgokat is meg lehet vele tenni, amit egy PC-s adatbusszal nem. Steve egy ciklikus PID-algoritmust is készített az egyedi szervomotorok vezérlésére.

Miért pont Linux?

A Linuxot eredetileg, rendszermag szinten nem szigorúan valós idejűre tervezték, ám a valós idejű kiterjesztésekkel elértük azt, hogy a fontosabb feladatok kellő elsőbbséget élvezzenek, miközben továbbra is egy általános célú operációs rendszert használhattunk.

Időosztásos többfolyamatúság, memóriavédelem, a folyamatok közötti kapcsolattartási lehetőség, hálózati és multimédiás API-k – meglétük alapvető feltétel a többi, nem szigorúan valós idejű dologhoz, amit meg akartunk valósítani. Úgy véltük, az RTLinux szerkezete, amelyben maga a Linux a legkisebb fontosságú feladatként fut, számos támogatási alkalmazásunk használatát lehetővé teszi azon a gépen, amelyen a valós idejű feladatok is futnak.

A legnagyobb kihívást nem valamelyik adott rendszerösszetevő kezelése jelentette, hanem a rengeteg eltérő követelmény összehangolása úgy, hogy közben a kirakó egyik elemének igényeit se kelljen csökkenteni. Nem szigorúan valós idejű kódunknak esélyt kellett adni a futásra; mozgásvezérlő kódunk futását kisebb fontosságú feladatok nem szakíthatták meg;

a létfontosságú kódrészeket védenünk kellett a kisebb fontosságúaktól; általános rendszermag-szolgáltatásokat kellett alkalmaznunk; a segédprogramokat terjesztésünk részeként kellett használnunk. Az operációs rendszer magja által nyújtott lehetőségeknek, illetve a köré szerveződött segédprogramoknak hála, a fejlesztés felgyorsult, hiszen nem kellett mindenképp a saját változatunkat elkészítenünk. Ha bármi gondunk volt, tudtuk, hogy a forráskód elérhető, így magunk irányítjuk a sorsunkat. Az összes elvárásunkat figyelembe véve lényegében a Linux volt az egyetlen választási lehetőségünk. Megjegyezném, hogy vezérlőrendszerünk az elmúlt három év során folyamatosan működtek, az újraindítások között eltelt átlagos idő több hónap volt. Gyakran szükség van rá, hogy a gépeket egyik helyről a másikra költöztessük, de forgatás közben egyik vezérlőrendszer sem állt le soha.

Munkáink

Hol látható munkánk eredménye? Először 1999-ben léptünk színre a Webisodes című alkotásban, amelyben a Henson <http://www.muppetworld.com> címen elérhető weblapján is látható karakterek szerepelnek. Rengeteg bemutatót tartottunk kiállításokon, köztük a SIGGRAPH 2000 megnyitáson egy interaktív számítógépes békakarakterrel, Brekivel (a Muppet Show-ból) jelentünk meg.

Az új vezérlőrendszer a Walt Disney Snowdogs című filmében, 2001-ben kezdte meg pályafutását. A film főszereplőjét, a Demon nevű huskyt a nehezebb jelenetekben egy robot helyettesíti – tessék kitalálni, melyek ezek a jelenetek! Mint reméltük is, a rendszer remekül működött. A Stuart Little 2 2001-es forgatásán egy robotvadászólymot keltettünk életre, Horace D’Fly pedig a Henson hamarosan megjelenő „Kermit’s Swamp Years” című filmjének egyik számítógépes karaktere. Jelenleg azt tervezzük, hogy a Warner Brothers’ Kuttyák és macskák című filmjének folytatásában – továbbá egyéb robotokat igénylő forgatásokon is – használjuk a rendszert. A szórakoztatóipar részéről nagy az érdeklődés: számítógépes grafikai karaktereinket a közeljövőben filmekben, tévéműsorokban és videojátékokban szeretnék használni. Találkozunk tehát a moziban!

Linux Journal 2002. november, 103. szám

David Barrington Holt

A Jim Henson Creature Shop Los Angeles-i igazgatója. Londonban ipari tervezésből szerzett kiegészítő diplomát, később divattervezéssel, grafikával, fényképezéssel és műszaki modellezéssel is foglalkozott.

Steve Rosenbluth

34 éves, nő és van egy macskája. 13 éve foglalkozik robotokkal és a velük kapcsolatos műszaki megoldásokkal. Korábban bábfilmkészítést, szobrászatot, elektronikát, programozást és kisvállalkozás-fejlesztést tanult.

Michael Babcock (michael@kanji.com)

Montanában nőtt fel, hegyek, fák és szarvasok között. 1992 óta használ Linuxot. Programozási oldalról nézve érdeklik a többnyelvű programok, illetve az elvont programtervezési módszerek. A Jim Henson Creature Shopnál, Los Angelesben négy évig dolgozott egy bábvezérlő rendszeren, különösen annak hálózati részén, felhasználói felületén és 3D-s grafikai megoldásain.